

Cello Biënnale Amsterdam

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 0**

Gevraagd subsidiebedrag: € 125.000

Over de instelling

Stichting Cello Biënnale Amsterdam, podiumkunsten, festivals, Amsterdam

Stichting Cello Biënnale Amsterdam (hierna: Cello Biënnale) is een tweejaarlijks festival dat zich richt op het presenteren van muziek waarin de cello een belangrijke rol speelt. Het festival presenteert concerten en een nationaal concours in Amsterdam, waar het gevestigd is. Het festival organiseert educatieve activiteiten door het land heen. De Cello Biënnale heeft klassieke muziek als kern, maar presenteert ook andere genres en legt verbindingen met diverse kunst disciplines. De instelling is regelmatig producent en aanjager van nieuwe voorstellingen en composities.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.22 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur oordeelt positief over de artistieke kwaliteit van de Cello Biënnale. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de Raad voor Cultuur de Cello Biënnale geen subsidie toe te kennen. De raad verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

De Cello Biënnale is een festival dat de kwaliteiten van de cello op een creatieve en hoogwaardige manier onder de aandacht brengt, met een breed scala aan activiteiten. Het festival presenteert concerten en multidisciplinaire voorstellingen van hoog niveau en heeft een goede nationale en internationale reputatie. De Cello Biënnale weet het instrument met een eeuwenoude geschiedenis en traditie in een eigentijdse context te plaatsen, door nieuwe composities te laten schrijven, een breed scala aan genres te presenteren, multidisciplinaire projecten te initiëren en een specifieke programmalijn voor eigentijdse voorstellingen aan te bieden. De instelling heeft een uitgebreid palet aan educatieve activiteiten en een groot publieksbereik. De bedrijfsvoering is redelijk gezond en de begroting voor de volgende kunstenplanperiode lijkt realistisch.

De Cello Biënnale schrijft de drie codes toe te passen, maar de raad oordeelt kritisch over de mate van reflectie en toelichting op alle aspecten van de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De Cello Biënnale is een festival dat de kwaliteiten van de cello op een creatieve, hoogwaardige manier onder de aandacht brengt. De Cello Biënnale heeft zich de afgelopen zeven edities ontwikkeld tot een festival met een bijzonder breed scala aan activiteiten. Waar de focus op één instrument tot een nichefestival zou kunnen leiden, is de Cello Biënnale een veelzijdig evenement, waarin allerlei genres en disciplines aan bod komen. In 2018 bijvoorbeeld gaven de Iraans-Koerdisch kamanche-bespeler Shahriyar Jamshidi en cellist Raphael Weinroth-Browne samen een improvisatieconcert en voor 2022 staat een nieuwe voorstelling met danser en beatboxer Abdelhadi Baaddi op het programma.

De raad kent de Cello Biënnale als een festival met een gedegen programmering en voorstellingen met een hoge mate van vakmanschap en een grote uitvoeringskwaliteit, zowel van internationale topartiesten als van minder bekende artiesten.

De reputatie van het festival is goed, zowel nationaal als internationaal. De Cello Biënnale trekt internationale vakgenoten aan, door de programmering én door de internationale masterclasses. In 2022 is cellist Jean-Guihen Queyras *artist in residence*. Hij zal onder andere een nieuw celloconcert van componist Willem Jeths in première laten gaan met het Rotterdams Philharmonisch Orkest, en een concert geven met de Iraanse Chemirani Brothers. Het festival nodigt naast de gearriveerde wereldtop ook jong talent en *midcareer* musici en componisten uit.

De Cello Biënnale heeft een internationaal partnerschap met de Kronberg Academy in Duitsland en werkt samen met de Koningin Elisabethwedstrijd in Brussel. De winnaar van de Koningin Elisabethwedstrijd voor cello treedt op tijdens het festival. Daarnaast nodigt het festival studenten van diverse internationale conservatoria uit om deel te nemen aan masterclasses en lunchconcerten. De raad constateert dat de instelling internationaal gezien van betekenis is, maar zij moet zich op dit gebied nog verder ontwikkelen als platform van kennis en uitwisseling voor de sector.

Vernieuwing

De Cello Biënnale plaatst een instrument met een eeuwenoude traditie in een eigentijdse context, door binnen de klassieke traditie vernieuwing te stimuleren. Dit gebeurt met opdrachtcomposities, door een breed scala aan genres te presenteren en multidisciplinaire projecten te initiëren, en met een programmajijn voor eigentijdse voorstellingen ('Cellofest'). Tijdens het festival in 2018 werd bijvoorbeeld een elektrische cello op humoristische wijze gekoppeld aan technologie.

Het festival legt creatieve links met poëzie, tekst, theater, dans, video, film en ontwerp via vele multidisciplinaire projecten. Zo komen er in samenwerking met EYE Filmmuseum opdrachten voor nieuwe filmmuziek bij stille films en is dansgezelschap LeineRoebana in 2022 gastcurator rond het thema 'The Cello Moves'. Daarnaast heeft het festival een frisse kijk op randprogrammering, met onder meer de 'Cello Work Out', een 'Kampioenschap Cellobalanceren' en 'Air Cello'.

De raad heeft ook grote waardering voor de activiteiten op het gebied van talentontwikkeling. Zo is het Nationaal Cello Concours meer dan een wedstrijd: de prijswinnaars worden begeleid in hun ontwikkeling, leren over ondernemerschap en het opbouwen van een carrière en doen podiumervaring op. In het traject 'cellist van de toekomst' ontwerpen jonge, talentvolle cellisten een creatief programma voor 'Cellofest', geven jonge makers pop-upconcerten, werken (bijna) afgestudeerde cellisten samen, en wordt een aantal cellisten opgeleid tot begeleider en coach. De instelling heeft een internationale oevreprijs ingesteld voor projecten met educatie of talentontwikkeling als doel: de Anner Bijlsma Award.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De Cello Biënnale streeft naar eerlijke betaling van musici, staf en zzp'ers, en streeft naar duidelijke afspraken over werkzaamheden, honorering en aantal uren. Voor musici hanteert het festival een vaste honoreringstabel, wat leidt tot een grote mate van transparantie. De consequentie is dat bekende artiesten op het festival minder dan hun marktwaarde ontvangen, en jong talent juist een relatief goed honorarium ontvangt. Het festival is niet aangesloten bij een cao, maar volgt voor de medewerkers waar mogelijk de cao Nederlandse Podia.

Onduidelijk is in hoeverre het festival invulling geeft aan secundaire arbeidsvoorwaarden, bijvoorbeeld met betrekking tot pensioenopbouw en arbeidsongeschiktheid. Ook is niet duidelijk of het festival investeert in de ontwikkeling van medewerkers, of er evaluatiegesprekken plaatsvinden en welke plannen er zijn voor verbetering op het gebied van secundaire arbeidsvoorwaarden.

De Cello Biënnale staat er financieel redelijk gezond voor. De begroting voor 2021 – 2024 oogt realistisch. Op grond van de financiële indicatoren blijkt dat er een middelmatig risico is dat de instelling niet aan kortetermijnbetalingen kan voldoen of dat de activiteiten niet kunnen worden voortgezet bij tegenvallende inkomsten.

Opvallend is dat de instelling voor 2024 een flinke daling begroot ten opzichte van 2018 in de totale baten én de totale lasten. De daling in baten is voornamelijk te verklaren vanuit de afgenomen overige subsidies, maar ook

de bijdragen uit private middelen en de overige inkomsten nemen af. De lasten nemen af, maar in de niet-festivaljaren (2021 ten opzichte van 2017) nemen deze juist toe. Deze stijging is onder andere te verklaren door de uitbreiding van het aantal educatieve- en talentontwikkelingsactiviteiten en indexering van salarissen van de festivalstaf. Onduidelijk is echter of deze indexering op het moment van aanvragen al plaatsvindt of pas per 2021.

Het festival heeft de ambitie om de inkomsten uit donaties te doen groeien. De structurele steun van private fondsen is onzeker, omdat die nauwelijks meer meerjarige ondersteuning bieden. Het festival wil dit risico ondervangen door een bescheiden eigen vermogen aan te houden.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

De raad is bijzonder positief over het educatieve beleid van de Cello Biënnale. Het festival biedt een uitgebreid scala aan educatieve activiteiten onder de noemer 'Hello Cello', waardoor een groot aantal kinderen in aanraking komt met de cello en klassieke muziek. Het festival focust daarbij op kinderen die anders niet snel in aanraking komen met klassieke muziek. De instelling verdeelt 'Hello Cello' onder in zes educatieve projecten: van het maken van een muziektheatervoorstelling op de basisschool met het Cello Octet Amsterdam en Oorkaan en het bezoeken van de 'Classic Express' van het Prinses Christina Concours tot het 'Hello Cello Orkest', waarin 160 kinderen en jongeren uit het hele land samenspelen. Ook organiseert de instelling projecten voor kinderen uit kansarme wijken en kinderen van statushouders, en zijn er kinderconcerten en jeugdvoorstellingen specifiek ontwikkeld voor peuters, kleuters en kinderen.

De raad prijst het grote publieksbereik van de Cello Biënnale, dat niet vanzelfsprekend is voor een festival dat focust op één instrument. Het festival heeft een goede zaalbezetting, trekt door zijn brede programmering een relatief breed publiek, en realiseert een relatief hoog percentage publieksinkomsten. De raad waardeert ook de ambitie van het festival om het aandeel jong publiek te vergroten, met oog voor jong talent in het initiatief 'De cellist van de toekomst' en een 'Hello Cello Dag' voor amateurcellisten.

Geografische spreiding

De Cello Biënnale organiseert zijn voorstellingen, concerten en concours in het Muziekgebouw aan 't IJ en het Bimhuis in Amsterdam. De educatieve activiteiten vinden verspreid over het land plaats. Zo zijn er 'Hello Cello'-dagen en -orkesten in Eindhoven, Zwolle, Den Haag en Amstelveen. Het festival heeft voldoende nationale zichtbaarheid.

De Cello Biënnale is ingebed in de Metropoolregio Amsterdam en wordt meerjarig gefinancierd via het Amsterdams Fonds voor de Kunst binnen het Kunstenplan 2017 – 2020. De Cello Biënnale heeft samenwerkingsverbanden met diverse partners in de Metropoolregio, waaronder het Nederlands Philharmonisch Orkest, EYE Filmmuseum, de Openbare Bibliotheek Amsterdam, het Conservatorium van Amsterdam, het Leerorkest, Oorkaan, Vluchtelingenwerk Nederland en Muziek- en dansschool en Schouwburg Amstelveen. Binnen het profiel van de stedelijke cultuurregio heeft de Cello Biënnale een nationale en internationale functie. De instelling trekt gevestigde musici en talent uit het land en de wereld aan.

Toepassing Fair Practice Code

De raad waardeert de inspanningen van de Cello Biënnale op het gebied van fair practice, maar constateert dat de instelling nog niet voldoende reflecteert op alle aspecten van de code. Zij streeft naar eerlijke betaling van musici en staf en wil de Fair Practice Code toepassen. Via Kunsten '92 en als lid van de werkgroep 'fair practice' van de Verenigde Podiumkunstenfestivals is zij betrokken bij de sociale dialoog over eerlijke beloning. Onduidelijk is echter in hoeverre zij invulling geeft aan secundaire arbeidsvoorwaarden en welke concrete maatregelen zij de komende periode treft op dat terrein.

Toepassing Governance Code Cultuur

De Cello Biënnale volgt de acht principes van de Governance Code Cultuur. Opvallend is dat de stichting een *one-tier*-bestuursmodel heeft, waarin zowel het uitvoerend bestuur als het toezichthoudend orgaan zijn opgenomen. Volgens de instelling heeft zij deze keuze voorgelegd aan Cultuur+Ondernemen, dat het gekozen model geschikt acht voor de werkwijze van de Cello Biënnale. De raad mist echter een onderbouwing voor een dergelijk bestuursmodel.

De raad constateert dat de instelling in het algemeen voldoende reflecteert op de code, maar op enkele vlakken nog niet laat zien dat zij deze toepast. Zo publiceert zij geen rooster van optredens op de website, en is niet duidelijk of zij een vertrouwenspersoon heeft aangesteld, en of er een driejaarlijkse evaluatie plaatsvindt door een externe deskundige. De instelling noemt ook geen concrete ambities voor de komende periode.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De raad constateert dat de Cello Biënnale goed reflecteert op de Code Diversiteit en Inclusie en de code in voldoende mate toepast. De instelling is zich bewust van de kracht van diversiteit in programmering en publieksbereik, en van de meerwaarde van het toepassen van de code. Zij besteedt in haar educatieve projecten veel aandacht aan cultureel diverse doelgroepen, met speciale aandacht voor kinderen van statushouders,

vluchtelingen en kinderen in achterstandswijken. Ook maakt zij duidelijk de komende periode verbetering te willen doorvoeren, onder andere door programma's in verschillende genres met musici en muziek uit verschillende culturen uit te breiden.